

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň JUDr. Petry Kamínkové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobkyně: **X. Y.**, narozená DD. MM. YYYY, státní příslušnost Ukrajina
bytem Z
zastoupená zmocněncem PhDr. Bc. R. Č.
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu před nečinností žalovaného

takto:

- I. Žalovanému se ukládá povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobkyně ze dne 28. 3. 2024, sp. zn. OAM-341265/DO-2024, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhala ochrany proti

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

nezákonnému zásahu žalovaného v souvislosti s její žádostí o přiznání dočasné ochrany podle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“), a v souvislosti s žádostí o přiznání dočasné ochrany jejího nezletilého syna.

2. Soud usnesením ze dne 17. 9. 2024 žalobu v části odmítl, v části vyloučil k samostatnému projednání (pod sp. zn. 3 A 67/2024) a ve zbytku žalobkyni vyzval ke změně žalobního typu. Soud konstatoval, že z podané žaloby vyplývá, že žalobkyně se fakticky domáhá rozhodnutí o její žádosti o udělení dočasné ochrany. Žalobkyně je přitom v jiné procesní situaci než její syn, neboť její žádost ze dne 28. 3. 2024 již žalovaný dne 23. 7. 2024 přijal a řízení o ní zahájil. Pokud žalobkyně brojí proti tomu, že žalovaný řízení přerušil a s rozhodnutím o udělení dočasné ochrany hodlá vyčkat do rozhodnutí Soudního dvora EU, je správným žalobním typem žaloba proti nečinnosti žalovaného podle § 79 a násl. s. ř. s. Soud ji proto vyzval, aby odstranila vady žaloby tak, že ji formulačně upraví v souladu s § 79 a násl. s. ř. s., aby splňovala požadavky na žalobu na ochranu proti nečinnosti.
3. V návaznosti na výzvu soudu žalobkyně podáním ze dne 1. 10. 2024 změnila svou žalobu na žalobu proti nečinnosti podle § 79 a násl. s. ř. s.
4. Podáním ze dne 31. 10. 2024 žalobkyně doložila, že uplatnila návrh na opatření proti nečinnosti žalovaného, a že tomuto návrhu Komise pro rozhodování ve věcech cizinců rozhodnutím ze dne 30. 10. 2024, č. j. MV-148567-4/SO, nevyhověla.
5. Zdejší soud rozsudkem ze dne 8. 11. 2024, č. j. 3 A 67/2024-75, rozhodl, že zásah žalovaného vůči synovi žalobkyně A. Y., spočívající v nepřijetí jeho žádosti o dočasnou ochranu, byl nezákonný. Soud uvedl, že dlouhodobě a konzistentně judikuje, že není možné posoudit žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou pouze proto, že žalobce již požádal o dočasnou ochranu v jiném státě EU, resp. proto, že tuto dočasnou ochranu získal, neboť ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb. o nepřijatelnosti žádosti jsou v rozporu s unijním právem (viz např. aktuální rozsudky ze dne 11. 6. 2024, č. j. 5 A 47/2024-33, ze dne 28. 8. 2024, č. j. 6 A 48/2024-39, ze dne 29. 7. 2024, č. j. 9 A 52/2024-31, ze dne 23. 10. 2024, č. j. 10 A 83/2024-60, ze dne 6. 11. 2024, č. j. 11 A 39/2024-49, ze dne 11. 1. 2024, č. j. 14 A 167/2023-29 či ze dne 30. 9. 2024, č. j. 18 A 58/2024-28), s čímž je žalovaný nepochybně seznámen.
6. Soud v návaznosti na podání žalobkyně usnesením ze dne 14. 11. 2024, č. j. 3 A 50/2024-71, připustil změnu žaloby na žalobu proti nečinnosti žalovaného.
7. Žalobkyně uvedla, že žalovaný nijak nedoložil, že by získala dočasnou ochranu v jiném státě EU, případně že by tato jiná ochrana trvala. I pokud by dočasnou ochranu v jiném členském státě získala, není to překážkou přiznání dočasné ochrany v České republice.
8. Žalobkyně má za to, že žalovaný byl povinen řídit se závazným právním názorem zdejšího soudu, který rozsudkem ze dne 11. 7. 2024, č. j. 18 A 8/2024-87, rozhodl, že žalovaný nezákonně zasáhl do práv žalobkyně, když v její věci aplikoval § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., neboť ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb. jsou v rozporu s evropským právem. Soud si byl vědom, že Nejvyšší správní soud položil předběžnou otázku SDEU (předkládací usnesení č. j. 8 Azs 93/2023-37, řízení je vedeno pod sp. zn. C-753/23), a rozhodl, že toto není v případě žalobkyně důvodem pro přerušení řízení, a že je třeba postavit pobytový status žalobkyně najisto.

9. Žalovaný však rozhodnutí soudu nerespektoval a řízení o žádosti žalobkyně přerušil do rozhodnutí ve věci sp. zn. C-753/23. Žalobkyně též odkázala na stanovisko ombudsmana, podle nějž vedení řízení před SDEU není důvodem přerušování řízení žalovaným.
10. Žalobkyně uvedla, že se sama stará o nezletilého syna. V důsledku nečinnosti žalovaného nemohla nastoupit do sjednaného zaměstnání. Ona ani její syn nemají přístup ani ke zdravotní péči či vzdělání.
11. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Na výzvu soudu sdělil, že žalobkyně disponuje dočasnou ochranou v Polsku, a doložil výpis z evidence dočasné ochrany Temporary protection platform.
12. Soud o žalobě rozhodl podle § 81 odst. 1 s. ř. s. na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Soud rozhodl bez jednání, neboť oba účastníci s tímto postupem souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.)
13. Soud při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy:
14. Podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. je žádost o udělení dočasné ochrany nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie.
15. Podle § 5 odst. 5 věta druhá zákona č. 65/2022 Sb. Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky vydá rozhodnutí o dočasné ochraně bez zbytečného odkladu, ve zvlášť složitých případech ve lhůtě do 60 dnů ode dne podání žádosti o udělení dočasné ochrany.
16. Žalobkyně žádost o dočasnou ochranu podala dne 28. 3. 2024. Zdejší soud rozhodl o nezákonnosti postupu žalovaného, který považoval žádost žalobkyně za nepřijatelnou, dne 11. 7. 2024. Žalovaný žádost přijal dne 23. 7. 2024 a současně řízení přerušil. Žalobkyně uplatnila opatření proti nečinnosti, kterému Komise pro rozhodování ve věcech cizinců rozhodnutím ze dne 30. 10. 2024, č. j. MV-148567-4/SO, nevyhověla. Podle § 5 odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb. lhůta pro rozhodnutí o žádosti o udělení dočasné ochrany činí nejvýše 60 dní. Mezi účastníky předmětného řízení není sporu o tom, že v této lhůtě, ani až do dne vyhlášení tohoto rozsudku, žalovaný ve věci nerozhodl.
17. Stěžejní spornou otázkou v nyní projednávané věci je, zda žalovaný mohl vyčkávat s rozhodnutím o žádosti na základě přiměřeného použití § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu, a to z důvodu probíhajícího řízení o předběžné otázce u SDEU, sp. zn. C-753/23, jehož předmětem je posouzení, zda je § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb. v rozporu s unijním právem (konkrétně s čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES), či nikoli.
18. Žalobkyně s postupem žalovaného spočívajícím ve vyčkávání s rozhodnutím o žádosti nesouhlasila a uvedla, že žalovaný obchází povinnosti uložené mu rozsudkem sp. zn. 18 A 8/2024.
19. Soud předesílá, že v obdobné věci již rozhodoval rozsudkem ze dne 27. 9. 2024, č. j. 17 A 44/2024-25, vydaném ve skutkově i právně obdobné věci. Sedmnáctý senát posuzoval situaci, kdy žalovaný po rozsudku devátého senátu zdejšího soudu v řízení o zásahové žalobě (rozsudek ze dne 20. 3. 2024, č. j. 9 A 7/2024-27), řízení o žádosti přerušil, ač devátý senát shledal porušení práv žalobkyně ve vztahu k aplikaci § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. Sedmnáctý senát dospěl k závěru, že žalovaný jakož i soud jsou v dané věci vázáni právním názorem devátého senátu. Sedmnáctému senátu ani žalovanému nepřísluší hodnotit, proč devátý senát řízení nepřerušil. Žalovaný proto nebyl oprávněn si otázku

aplikace § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 posoudit v rozporu se závazným právním názorem devátého senátu a řízení přerušit. Soud neshledal důvod se od závěrů sedmnáctého senátu v nyní projednávané věci odchýlit.

20. V nyní projednávané věci již navíc soud žalovaného zavázal respektovat právní názor osmnáctého senátu ve věci syna žalobkyně (věc vyloučená k samostatnému projednání pod sp. zn. 3 A 67/2024, rozsudek ze dne 8. 11. 2024, č. j. 3 A 67/2024-75).
21. Výrok II. rozsudku sp. zn. 18 A 8/2024 stanoví, že „[ž]alovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu, zaevidované pod č. j. OAM-0341265/DO-2024“. Porušování práv žalobkyně bylo shledáno ve vztahu k aplikaci § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. a následnému vydání sdělení o nepřijatelnosti. Soud v odůvodnění rozsudku výslovně uvedl, že aplikace § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. je v rozporu s unijním právem, tudíž toto ustanovení nelze aplikovat.
22. Soud akcentuje, že žalovaný je vázán právním názorem soudu vysloveným v rozsudku sp. zn. 18 A 8/2024. Názor žalovaného, že je vázán pouze výrokem rozsudku, nelze akceptovat. Žalovaný je vázán *ratio decidendi*, tedy důvodem rozhodnutí. Výrok rozsudku se zabývá vymezením předmětu řízení a důvodností žaloby. Právní názor soudu je nutno zjistit z odůvodnění rozsudku. Má-li žalovaný za to, že obnovil stav před vrácením žádosti, zcela pomíjí, že svým jednáním ve skutečnosti porušuje práva žalobkyně. Řízení o předběžné otázce se totiž zabývá problematikou, která byla pro nynější řízení o žádosti již závazně vyřešena osmnáctým senátem zdejšího soudu, není proto důvod pro přerušení řízení.
23. Vázanost správního orgánu právním názorem soudu není absolutní. V případě změny skutkového nebo právního stavu anebo změny relevantní judikatury se správní orgán může odchýlit. Žalovaný však netvrdil, že došlo ke změně skutkového nebo právního stavu.
24. Žalovaný je v daném případě vázán právním názorem vyjádřeným v rozsudku sp. zn. 18 A 8/2024 (viz § 87 odst. 2 s. ř. s., srov. též § 78 odst. 5 s. ř. s.).

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

25. Jelikož žalovaný nebyl oprávněn vyčkávat s rozhodnutím o žádosti a nevydal jej v zákonné lhůtě, nezbyvá než uzavřít, že je nečinný. Soud proto dle § 81 odst. 2 uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o žádosti ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Tato lhůta není delší než zákonem stanovená lhůta k vydání rozhodnutí a zároveň je přiměřená okolnostem věci, resp. celkové délce správního řízení.
26. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měla plný úspěch žalobkyně. Žalobkyně byla zastoupena obecným zmocněncem, jemuž právo na odměnu za zastupování nenáleží. Žalobkyni by bylo možné přiznat toliko náhradu účelně vynaložených nákladů vzniklých v řízení, které však netvrdila, ani nedoložila. Od soudního poplatku přitom byla osvobozena *ex lege* dle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 7. ledna 2025

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.